

Dodatak o trgovanju br. 3

Specifikacija proizvoda

HRVATSKA BURZA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o.

1. UVOD

1.1. Općenito

Ova Specifikacija proizvoda je sastavni dio i primjenjuje se zajedno s Pravilima trgovanja u cijelosti, i to s dodatnim pravilima i propisima u odnosu na Proizvode koji su predviđeni Pravilima dan unaprijed tržišta, Pravilima unutardnevnog tržišta, Pravilima trgovanja i Ugovorom o članstvu, ovisno o slučaju.

1.2. Pozivanje na vrijeme

Pozivanje na točke u vremenu odnosi se na srednjoeuropsko vrijeme (CET) i, osim ako je naznačeno drukčije, vrijeme se objavljuje u formatu 24 sata. Pozivanje na datum odnosi se na kalendarske dane, osim ako je naznačeno drukčije.

- a) Promjena računanja vremena u ožujku:
Na dan promjene računanja vremena u ožujku (početak ljetnog računanja vremena), na CROPEX-ovim tržištima bit će 23 sata, tako da će tog dana biti preskočen sat između 02:00 i 03:00.
- b) Promjena računanja vremena u listopadu:
Na dan promjene računanja vremena u listopadu (kraj ljetnog računanja vremena), na CROPEX-ovim tržištima bit će 25 sati. Uobičajeni izračun cijene i nalozi pokrivaju 25 sati. Potrebno je registrirati 25 sati, a dva sata između 02:00 i 03:00 mogu se tretirati kao dva različita sata.

1.3. Dan(i) Namire

Namira za sve isporuke koje se odvijaju svakog Dana isporuke bit će provedena na sljedeće Dane namire, neovisno o Proizvodu i CROPEX-ovom tržištu na kojem je Transakcija sklopljena:

- a) Za svaki račun s neto Iznosima za Namiru novčanih obveza koje CROPEX potražuje:
Dan izdavanja računa + jedan (1) dan
- b) Za svaki samoizdani račun s neto Iznosima za Namiru novčanih obveza koje duguje CROPEX:
Dan izdavanja računa + dva (2) dana

Ako Dan namire pada na dan koji nije Radni dan banke, Dan namire bit će prvi sljedeći Radni dan banke.

Daljnja pravila i postupci u odnosu na Namiru i Isporuku predviđeni su u Pravilima trgovanja.

2. DAN UNAPRIJED TRŽIŠTE

2.1. Općenito

- **Način uvrštenja:** Kontinuirano podnošenje Naloga do Zatvaranja dražbe nakon čega će se ispravni Nalozi upariti putem Dražbe koja je predviđena Propisima Dan unaprijed tržišta.
- **Sati trgovanja:** Nadolazeća 24 sata od 00:00 CET.
- **Zatvaranje trgovanja:** 12:00 CET
- **Jedinica trgovanja:** 0,1 MW
- **Jedinica cijene:** EUR 0,01/MWh
- **Valuta:** Nalozi mogu biti podneseni u EUR. Izračun cijene u EUR.
- **Vrste naloga:** Satni nalozi, Blok nalozi, Povezani blok nalozi, Profilni blok nalozi, Spread blok nalozi
- **Granica volumena Blok naloga:** 500 MW
- **Minimalan broj uzastopnih sati u Blok nalogu:** 1 sat
- **Maksimalan broj Blok naloga:** 6 po Portfelju trgovanja

- **Povezani blok nalozi:** Povezivanje blokova je ograničeno na razini portfelja. Povezanost je ograničena na tri razine, a primjenjuje se ukupno ograničenje od 4 bloka po obitelji.
- **Cjenovni koraci:** Broj Cjenovnih koraka je 200 po satu (uključujući gornje i donje Granice cijene naloga)
- **Granica minimalne cijene:** EUR - 500
- **Granica maksimalne cijene naloga:** EUR +4000
- **Maksimalni cjenovni prag za Drugu dražbu:** EUR +2400 EUR/MWh
- **Minimalni cjenovni prag za Drugu dražbu:** EUR -500 EUR/MWh
- **Isporuka:** Kako je navedeno u Nalogu.
- **Namira:** Vidjeti članak 1.3. gore. Izračuni Namire bit će zasnovani na stvarnim Isporukama po Satu isporuke na svaki primjenjivi Dan isporuke.

2.2. Šifre ugovora Hrvatskog dan unaprijed tržišta

Sufiks (varijabilno)	Objašnjenje	Raspon
dd	Dan mjeseca (dvije znamenke)	01. - 31.
mm	Mjesec godine (dvije znamenke)	01. - 12.
gggg	Godina (četiri znamenke)	Tekuća godina (sljedeća godina)
nn	Sat	00:00 - 24:00

2.3. Sati trgovanja Dan unaprijed tržišta

Vrijeme (Otvaranje trgovanja) od kojeg se mogu podnositi Nalozi za Dan isporuke (koji počinje u 00:00 sati i traje do 24:00 sata) u pravilu počinje 60 dana prije početka odnosno Dana isporuke, pri čemu CROPEX može, po svojoj diskrecijskoj odluci, odgoditi Otvaranje trgovanja za odnosni Dan isporuke primjerice, ali ne isključivo, zbog tehničkih ili operativnih razloga.

3. UNUTARDNEVNO TRŽIŠTE

3.1. Unutardnevno kontinuirano tržište

3.1.1. Općenito

- **Unošenje naloga:** Kontinuirano Trgovanje tijekom Sati trgovanja pri čemu se transakcije automatski uparaju kada se podudarni Nalozi unesu u ETS.
- **Jedinica trgovanja:** 0,1 MW
- **Jedinica cijene:** EUR 0,01/MWh
- **Valuta:** Nalozi se unose u EUR. Izračun cijene u EUR.
- **Proizvodi:** (a) Sat (60-minutni proizvod) (b) Blok naloga (satni) (c) 15-minutni proizvod
- **Vrste naloga:**
  - Fill nalog** - uparivanje se može izvršiti za cijeli volumen ili za dio volumena. Svaki preostali volumen ostaje važeći s mjestom u poretku prvobitnog Naloga.
  - All-or-nothing nalog** - uparivanje se može provesti samo za puni volumen.
  - Fill-or-Kill nalog (FoK)** označava Nalog koji će se odmah upariti za volumen cijelog naloga ili će biti otkazan.
  - Immediate-or-Cancel nalog (IoC)** označava Nalog koji će se odmah upariti za koliko je god moguće veći volumen, a zatim će biti otkazan.
  - Iceberg nalog (IBO)** označava Nalog na Unutardnevnom tržištu koji ima djelomično skriven ukupni volumen. Svaki dio Iceberg naloga naziva se Isječak. Kada je Nalog podnesen, ostali sudionici će vidjeti samo prvi Isječak kao dio ukupnog volumena nakon podnošenja Naloga. Kada je prvi Isječak uparen, sljedeći Isječak

dobiva novi broj naloga i vremensku oznaku. Minimalna veličina Isječka je 5 MW.

f) **Blok nalog (satni)** je vrsta All-or-nothing naloga koji združuje u Nalog nekoliko uzastopnih individualnih **sati**.

- **Unošenje naloga:** Vidjeti poglavlje 2. Pravila unutardnevnog tržišta
- **Granica minimalnog volumena:** 0,1 MW
- **Granica maksimalnog volumena:** 999 MW
- **Granica minimalne cijene:** EUR - 9999
- **Granica maksimalne cijene naloga:** EUR + 9999
- **Isporuca:** Kako je navedeno u Nalogu.
- **Namira:** Vidjeti članak 1.3. gore. Iznosi Namire bit će zasnovani na stvarnim Isporukama po Satu isporuke na svaki primjenjivi Dan isporuke.

3.1.2. Šifre ugovora Unutardnevnog kontinuiranog tržišta

Sljedeće ugovorne šifre koriste se za identifikaciju Proizvoda Unutardnevnog tržišta unesenih u ETS.

Vrsta	Prefiks (fiksni)	Sufiks (promjenjiv)	Primjer
Sat	PH-	ggggmmdd-ph	PH20240120-10 <ul style="list-style-type: none"> • 20.1.2024. • Sat 10 • Vrijeme isporuke 09:00 – 10:00 CET
Blok nalog (satni, definiran od korisnika)	PH- <Sufiks> - PH- <Sufiks>	ggggmmdd-ph	PH-20240120-01 – PH-20240120-04 <ul style="list-style-type: none"> • 20.1.2024. • Sat 01 do Sat 04 • Vrijeme isporuke 00:00 – 04:00 CET
15-minutni proizvod	QH-	ggggmmdd-qh	QH-20240120-37 <ul style="list-style-type: none"> • 20.1.2024. • Vremenska pozicija u danu 37 • Vrijeme isporuke 09:00-09:15 CET

Sufiks (promjenjiv)	Objašnjenje	Raspon
gggg	Godina (četiri znamenke)	Tekuća godina (sljedeća godina)
mm	Mjesec godine (dvije znamenke)	01. - 12.
dd	Dan mjeseca (dvije znamenke)	01. - 31.
PH	Sat u danu (dvije znamenke)	01 - 24
QH	15-minutna vremenska pozicija u danu (dvije znamenke)	01 - 96

3.1.3. Trgovanje i vremena isporuke za Satni i Četvrt-satni (15-minutni) proizvod Unutardnevnog kontinuiranog tržišta

Vrijeme početka i završetka Trgovanja u tablici označava vrijeme početka i završetka dostupnosti Trgovanja za Satni i Četvrt-satni proizvod u odnosu na Dan isporuke u kojem Isporuca za Proizvod započne.

Vremenski raspored popisa proizvoda na Unutardnevnom kontinuiranom tržištu (CET)					
Primjeri					
Vrsta Proizvoda	Trgovanje započinje *	Trgovanje završava*	Instrument	Početak Trgovanja	Završetak Trgovanja
Satni proizvod	15:00 D-1 dan	D-30 minuta	PH-20240120-10	19.1.2024. - 15:00	20.1.2024. - 08:30
15-minutni proizvod	15:00 D-1 dan	D-30 minuta	QH-20240120-37	19.1.2024. - 15:00	20.1.2024. - 08:30

*D = Razdoblje isporuke, D-1 dan = Dan prije Razdoblja isporuke, D-nn minuta = nn minuta prije početka prvog Razdoblja isporuke

3.2. Unutardnevno dražbeno tržište

3.2.1. Općenito

- **Način uvrštenja:** Podnošenje Naloga od Otvaranja trgovanja do Zatvaranja trgovanja, kako je regulirano za pojedinu Unutardnevnu dražbu u tablici niže (vidjeti stavak 3.2.2.), nakon čega će se ispravni Nalozi upariti putem metodologije Unutardnevne dražbe koja je predviđena Pravilima unutardnevnog tržišta (dio B. Unutardnevno dražbeno tržište).
- **Razdoblje isporuke:** 24 ili 12 sati, ili alternativno, 96 ili 48 četvrt-sata, kako je regulirano za pojedinu dražbu u tablici niže (vidjeti stavak 3.2.2.) nakon Zatvaranja trgovanja za pojedinu Unutardnevnu dražbu.
- **Jedinica trgovanja:** 0.1 MW
- **Jedinica cijene:** Euro 0.01/MWh
- **Valuta:** Nalozi mogu biti podneseni u EUR. Izračun cijene u EUR.
- **Vrste naloga:** 15-minutni nalozi, Blok nalozi, Povezani blok nalozi, Profilni blok nalozi, Spread blok nalozi
- **Granica volumena Blok naloga:** 500 MW
- **Minimalan broj uzastopnih 15-minutnih proizvoda u Blok nalozima:** jedan 15-minutni proizvod
- **Maksimalan broj Blok naloga:** 6 po Portfelju trgovanja
- **Cjenovni koraci:** Broj Cjenovnih koraka je 200 po 15-minutnom proizvodu (uključujući gornje i donje Granice cijene naloga)
- **Granica minimalne cijene:** Euro - 9999
- **Granica maksimalne cijene:** Euro +9999
- **Isporuka:** kako je navedeno u Nalogu.
- **Namira:** Vidjeti članak 1.3. gore. Izračuni Namire bit će zasnovani na stvarnim Isporukama po Razdoblju isporuke na svaki primjenjivi Dan isporuke.

3.2.2. Ponuđene SIDC Unutardnevne dražbe

Skraćeni naziv dražbe	IDA1 15:00h dražba	IDA2 22:00h dražba	IDA3 10:00h dražba
Otvaranje trgovanja za Unutardnevnu dražbu	Vidjeti stavak 3.2.4 niže		
Početak Unutardnevne dražbe	14:40	21:40	09:40
Zatvaranje trgovanja za Unutardnevnu dražbu	15:00	22:00	10:00
Završetak Unutardnevne dražbe	15:20	22:20	10:20
Razdoblje isporuke	00:00 – 24:00 idućeg dana	00:00 – 24:00 idućeg dana	12:00 – 24:00 istog dana

3.2.3. Šifre ugovora hrvatskog Unutardnevnog dražbenog tržišta

Šifre tržišta: CROPEX_IDA_1, CROPEX_IDA_2, CROPEX_IDA_3

Šifre ugovora: CROPEX_IDA_x-yyyymmdd-nn_pp

Sufiks (promjenjiv)	Objašnjenje	Raspon
dd	Dan mjeseca (dvije znamenke)	01 – 31
mm	Mjesec godine (dvije znamenke)	01 - 12
yyyy	Godina (četiri znamenke)	Tekuća godina (sljedeća godina)
nn	Četvrt sata	01 - 96
pp	Vremenski interval transakcija iz ugovora	Četvrt sata (15-minutni ugovori)
x	Unutardnevna dražba: 1	1,2,3

	označava ugovor kojeg se sklapa u IDA1, 2 u IDA2 te 3 u IDA3	
--	--	--

3.2.4. Sati trgovanja Unutardnevnog dražbenog tržišta

Vrijeme (Otvaranje trgovanja) od kojeg se mogu podnositi Nalozi za Dan isporuke (koji počinje od 00:00 sati i traje do 24:00 sata) u pravilu počinje 60 dana prije početka odnosnog Dana isporuke, pri čemu CROPEX može, po svojoj diskrecijskoj odluci, odgoditi Otvaranje trgovanja za odnosni Dan isporuke primjerice, ali ne isključivo, zbog tehničkih ili operativnih razloga.

Zagreb, 2.4.2024., na snazi od 17.4.2024.

Ante Mikulić, Direktor